

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky.....	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	12
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1	Zaměření školy.....	15
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	15
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	15
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	15
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	16
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	17
6	Vzdělávací obsah.....	18
6.1	Integrované bloky.....	18
6.1.1	Cesta do mýtů, pohádek i lidských duší.....	18
6.1.2	Kořeny dávných tradic.....	25
6.1.3	Pod korunou Karla IV.....	27
6.1.4	Z Česka až na konec světa.....	32
6.1.5	Bivojovo hrdinství.....	39
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	43
6.3	Dílčí projekty a programy.....	43
7	Systém evaluace.....	45

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Po stopách praotce Čech

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola " Veselé Sluníčko" příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Kostomlaty pod Řípem, Roudnice nad Labem, 41301

KONTAKTY:

e-mail: mskostomlaty@seznam.cz

web: www.skolkakostomlaty.cz

REDIZO: 691002045

IČO: 72070200

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Lenka Marková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc.Lenka Marková-ředitelka

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Kostomlaty pod Řípem

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Kostomlaty pod Řípem 90

413 01 Roudnice nad Labem

KONTAKTY:

Tel.: 416 873 149, 724 155 320

E-mail: obec@kostomlatypodripem.cz

IČ: 00263826

Datová schránka: cembyav

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2022 -31.8.2026

ČÍSLO JEDNACÍ: 35/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 26. 8. 2022

.....
ředitel školy

Bc. Lenka Marková

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 25

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 4-5

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Kostomlaty pod Řípem

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Přízemní budova mateřské školy se nachází v poklidné části obce. Uvnitř budovy se nachází prostorná herna, ložnice a prostor sloužící ke stolování a dalším aktivitám. Součástí je rovněž malá kuchyňka, kde jsou dětem připravovány pokrmy. Využita je také malá chodba, kterou používáme příležitostně ke vzdělávací projekci pro děti. Těm je též k dispozici šatna na převlékání, umývárna a WC. Součástí školy je také terasa a zahrada.

Dopravní dostupnost školy:

Pravidelné linky autobusové dopravy jsou zavedeny z okolních měst a obcí. Autobusové zastávky se nachází nedaleko mateřské školy. Osobním automobilem lze dojet přímo ke škole.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla vybudována místními občany v 70. letech minulého století. Jedná se o budovu, která mívala v přední části funkční kuchyň, kde se vařilo nejen pro děti z mateřské školy, ale i další strážníky. V roce 1999 byl její provoz ukončen pro nedostatek dětí. Znovu byla otevřena v roce 2010, kdy byla opětovně zapsána do rejstříku škol. Kuchyň se v současné době nevyužívá, strava je dovážena z mateřské školy Vražkov.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Její prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřípustné násilně nutit děti do jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program namísto odpočinku na lůžku.

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

3.5 Řízení mateřské školy

ovinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, spolupracuje s rodiči.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu.

Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí lidských zdrojů.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte.

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistenta pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky.

Pedagogové podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. (

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Jedná se o heterogenní třídu, v níž uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možností předškolního dítěte- individuální, párové, skupinové, frontální.

Metody vzdělávání

- *Prožitkové metody* - vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku dětí, realizované zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou situačního učení, praktické získávání zkušeností, poznatků, dovedností v kontextu dané situace, přímo v praxi
- *učení hrou a činnostmi* - dítě není pasivní příjemce, ale projevuje vlastní iniciativu, koná, jedná a je aktivní, učí se na základě vlastních činností intelektových i praktických
- *kooperativní učení* - založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných

složitějších problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit i společnou práci

- *spontánní sociální učení* - založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.
- *Metody založené na manipulaci a experimentu* – experimenty s vodou,

přírodninami, barvami, se slovy, s čísly, kostkami, pískem apod.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení učitelů je využíváno zejména při pobytu venku, ale také při dalším výchovně.vzdělávacím zaměření, kdy jeden učitel pracuje individuálně či skupinově a druhý je k

dispozici dalším dětem. V této době je nečastěji prováděn program hry seznamování s dětskou pětidírkovou flétnou, který je v naší škole zavedený. Dalším společným působením probíhá rovněž např. nácvik dětských vystoupení.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

- Předškolní vzdělávání se poskytuje dětem ve věku zpravidla od 3 do 6 let.
- Při přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem (§ 50 zákona č. 258/2000Sb. o ochraně zdraví, v platném znění).
- Cizinci jsou přijímáni za podmínek (dle zák. 561/2004, §20 a §36 zák.326/1999 v platném znění).
- Na základě § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, stanovuje ředitel školy kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání. Dle těchto kritérií bude postupováno v případech, kdy počet žádostí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, podaných zákonnými zástupci, překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.
- Jednotlivá kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou ohodnocena určeným počtem bodů. Pořadí přijatých dětí se řídí výsledným součtem bodů jednotlivých kritérií. K přiznání jednotlivých kritérií slouží údaje uvedené v přihlášce do mateřské školy.
- V případě **rovnosti výsledného součtu bodů** jednotlivých kritérií bude pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhodující datum narození dítěte (starší má přednost před mladším).

POSUZOVANÉ KRITERIUM

1. *Trvalé bydliště*
2. *Věk dítěte*

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

MŠ s rozšířenou nabídkou hudebních aktivit. Součástí vzdělávání je program seznamování s dětskou pětidírkovou flétnou. Hudebně nadaným dětem nabízíme možnost zpěvu v dětské pěvecké skupině Marlenky, která funguje jednou týdně v odpoledních hodinách.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Vzbudit co největší zájem o manuální aktivity, nabízet dětem pestré způsoby pěstování vlastních plodin na zahradě a věnovat se chovu drobných hospodářských zvířat.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Při vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte- individuální, párové, skupinové, frontální.

Metody vzdělávání:

- *prožitkové metody*
- *učení hrou a činnostmi*
- *kooperativní učení*
- *spontánní sociální učení* .
- *metody založené na manipulaci a experimentu*

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Podpůrné opatření prvního stupně, zpracovává mateřská škola pro dítě, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. PLPP obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení

cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP vyhodnocujeme po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření. Pokud vyhodnotíme, že podpora stanovená plánem pedagogické podpory je nedostačující, odesíláme dítě do ŠPZ po předchozí dohodě se zákonnými zástupci.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Mateřská škola zpracovává IVP dětem ze druhého a vyššího stupně PO, pokud mají toto opatření stanoveno poradenským zařízením.

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP), naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Podpůrná opatření se realizují na základě písemného souhlasu rodičů.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Má silnější potřebu vazby na dospělou osobu. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a emoční oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Třída vytváří takové podmínky a prostředí, které odpovídají bezpečnostním a hygienickým nárokům dvouletého dítěte. Učitelky respektují potřebu dítěte mladšího tří let na stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Cílem výchovně vzdělávacího procesu u dětí 2-3letých je zajistit jejich rozvoj a prostřednictvím individuálního přístupu se snažit rozvíjet jejich dovednosti a schopnosti, které jsou dětem přirozené a blízké. Dvouletým dětem nabízíme situační učení vlastním prožitkem a především hrou. Činnosti dle jejich potřeb opakujeme stejně jako pravidelné rituály. Respektujeme krátkodobou pozornost a přizpůsobujeme organizaci se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Nabízíme přiměřené podnětné a bezpečné hračky a pomůcky. Rodiče dětí mají možnost podílet se na adaptaci dětí.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Cesta do mýtů, pohádek i lidských duší

Název integrovaného bloku	Cesta do mýtů, pohádek i lidských duší
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • učit se být dobrým člověkem • nacházet lidské hodnoty • učit se rozpoznat dobro od zla • uvědomit si rozmanitost lidských vlastností
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Zařazení integrovaného bloku je naplánováno při tématech práce s knihou, poznávání pohádek, příběhů a jejich hlavních hrdinů, při zaměření na přípravu předškoláků k zápisu a při charakterizování členů rodiny. Integrovaný blok může být zařazen i při jiných činnostech, které spontánně vzejdou z dění v MŠ.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Země pohádek a pověstí • Tajemství jedné knihovny • Hola,hola, školka volá • Škola hrou • Naše rodina

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání relativní citové samostatnosti poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
<p>se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)</p>	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
<p>užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p>	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p>
<p>chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá</p>	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně,</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>chápat slovní vtíp a humor</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření základů pro práci s informacemi	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se chová při setkání s neznámými lidmi či v	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout		pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování		situacích samostatně, jinak s pomocí)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

6.1.2 Kořeny dávných tradic

Název integrovaného bloku	Kořeny dávných tradic
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je: <ul style="list-style-type: none"> • porozumět českým tradicím, napomáhat obnově tradic, na které se částečně zapomíná • získat pozitivní postoje k identitě národa vycházející z kulturních tradic, na jejichž hodnotách je založena společnost
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Do int. bloku budou zařazeny činnosti související s jakýmkoliv obdobím tradic, které bude právě probíhat. Tradice děti poznají po teoretické i praktické stránce. Podstatnou částí těchto témat bude i srovnání s okolním světem. Děti budou vedeny v první řadě k úctě k našim tradicím. Svět je však velmi otevřený k cestování. Doba se mění a je dobré mít informace i ze vzdálenějších koutů světa o tom, jak slaví svátky a zvyky tam. Proto si přiblížíme i jiné světové tradice.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Vánoční pohádka

Název integrovaného bloku	Kořeny dávných tradic
	<ul style="list-style-type: none"> • Není vejce jako vejce • My tři králové • Na dušičky hoří svíčky • Než přišel praotec Čech (cesta do minulosti) • Maminko má nejmilejší

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

6.1.3 Pod korunou Karla IV.

Název integrovaného bloku	Pod korunou Karla IV.
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je objevovat rozmanitý svět lidí, přírody, kultury, techniky i umění.

Název integrovaného bloku	Pod korunou Karla IV.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	V tomto integrovaném bloku nabídneme ve vzdělávací nabídce činnosti, které jakkoliv souvisí s prožitkovým poznáváním našeho okolí, přírody a vstoupíme i do minulosti - doby našich předků. Zaměříme se na poznání České republiky (zemědělství, průmysl, fauna a flora, známé osobnosti). V souvislosti s hudebními skladateli vstoupíme do světa hudby, přičemž poznáme její různé podoby a možnosti. Tím si přiblížíme i české umění. Budeme hledat i srovnání, některých prvků života, v dějinách.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Kam dohlédne oko mé z Řípu • Země česká, domov můj • Na návštěvě u divočáků • Lesní tajemství • Jak žili, jedli a pili naši předci • U panského dvora • Hudební balada • Než přišel praotec Čech (cesta do minulosti) • Rozvíjej se poupátko • Co roste v korunách stromů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	učení	četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými,	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)		výkony, slovně reagovat
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

6.1.4 Z Česka až na konec světa

Název integrovaného bloku	Z Česka až na konec světa	
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět	
Charakteristika integrovaného bloku	Smyslem integrovaného bloku je <ul style="list-style-type: none"> • naučit se chovat v životě tak, aby netrpěla naše planeta • poznat jiné kultury a jazyky • naučit se vnímat odlišnosti lidí a národů a chápat tyto odlišnosti bez předsudků jako přirozené 	
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	V tomto integrovaném bloku se zaměříme na poznání světa, po kterém budeme "cestovat" pomocí různých her. Poznávat budou děti mapu, globus, dále zařadíme téma s dopravní výchovou. Zajímat nás budou národnosti a komunikační jazyky. Při příležitosti konání Olympijských her či nějaké důležité sportovní akce ve světě budeme poznávat sportovní disciplíny a některé z nich okusíme. Jakékoliv téma však může být zařazeno v souvislosti s nastalou situací. Zajímat se budeme i o zvířata, která u nás najdeme pouze v ZOO. Důležité bude také enviromentální zaměření, které může prolínat velmi tématy, které souvisí s touto problematikou.	
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Balónem kolem světa • Na Slovensko k susedům • Libušina věštba • Pozor, svítí červená! • Olympijský sen • Kam chodí v zimě tygr spát? • Sudičky životního prostředí • Pojedete se mnou taky za Černochoy, Eskymáky? 	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom	vytváření základů pro práci s informacemi	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
jednoduchých pojmů, znaků a symbolů		blízkém okolí) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno učít se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) domluvit se slovy i gesty, improvizovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		stránky) rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně všimnout si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ním
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p>
	rozvoj kooperativních dovedností	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
	rozvoj interaktivních a komunikativních	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dovedností verbálních i neverbálních	ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p> <p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p> <p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	poznávání jiných kultur	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	

6.1.5 Bivojovo hrdinství

Název integrovaného bloku	Bivojovo hrdinství
Oblast	Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem integrovaného bloku je : <ul style="list-style-type: none"> • probudit v dětech zájem o sportovní aktivity, • umět se radovat z pohybu, • naučit se vnímat a vyjádřit své fyzické a psychické pocity, • učit se poznávat lidské tělo, • seznámit děti s pojmem zdraví a nemoc a učit je předcházet nemocem, • seznámit děti se záchrannými složkami a první pomocí.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	V tomto integrovaném bloku se zaměříme na pohyb v co největší možné míře. Děti se budou učit novým pohybovým dovednostem přiměřených jejich věku a budou zlepšovat své pohybové schopnosti. Odhalí, co se skrývá pod kůží lidského a těla a vyprávět si budou o nemocech a jejich příčinách. V této souvislosti je vhodné navázat na záchrannářské téma. O svých pocitech se budou děti učit mluvit.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Podřipské sportovní klání • Ve zdravém těle zdravý duch • Kde se vzala Bivojova síla? • Jednou budu záchrannářem • vitamínový týden • Měl Bivoj někdy chřipku? • Dupy, dupy, dup, kance bolí zub

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	významu aktivního pohybu a zdravé výživy prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) spolupracovat s ostatními zorganizovat hru
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p>	<p>sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
<p>se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>zorganizovat hru</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p>	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zachovávat správné držení těla</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

TVP otevřený pracovní plán učitelek, který je připravovaný a postupně dotvářený. Vychází z vyhodnocení podmínek dětské skupiny a zaměřuje se na konkrétní cíle a činnosti ve vzdělávací nabídce, realizované v integrovaném bloku. V průběhu roku učitelky upřesňují volbu témat, rozhodují se, kam směřovat vzdělávací cíle, aby pokrývaly komplexní rozvoj osobnosti dětí. Vzdělávací celky (s integrovaným obsahem) postupně připravují, promýšlejí a konkrétně si volí vhodné činnosti, které jim pomohou zajistit zájem a aktivitu dětí a naplnit tak vzdělávací cíle. Učitelky tvoří myšlenkové mapy směřující jednotlivé činnosti k naplnění očekávaných výstupů a dílčích cílů. Následně vyhodnocují úspěšnost jejich naplnění.

6.3 Dílčí projekty a programy

V naší škole vznikla spolupráce se slovenskou materskou školou Hozelec nedaleko města Poprad. Plánujeme aktivity jako např. společné videohovory, prostřednictvím kterých propojíme komunitní kruh mezi školkami a děti tak budou přirozeně naslouchat slovenštině. Dále bychom chtěli, aby děti navázaly nová přátelství, posílaly si pozdravy formou obrázků, učily se vzájemně písničky a básničky, vyprávěly si. Pro nás pedagogy očekáváme jako

přínosné, pokud se od slovenských kolegů naučíme novým způsobům práce s dětmi, najdeme nové náměty a inspiraci. Naším cílem je vytvořit dětem atmosféru sounáležitosti se světem, s kolektivem, získat povědomí o existenci dalších národů a kultur, přirozeně porozumět slovenštině a v neposlední řadě získat základy pro učení z pohledu historie naší země.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy				
Pedagogické vedení školy				
Kvalita pedagogického sboru				
Vzdělávání				
Vzdělávací výsledky				
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)				